

LA INCORPORACIÓ DELS NOUINGUTS A LA CULTURA POPULAR CATALANA

Espai cedit a l'Associació
d'Espectadors del Teatre del Mercat
Vell amb motiu del 25è aniversari

Quan es parla de la necessitat d'incorporar persones nouvingudes a l'associacionisme cultural, cal prendre en consideració en quin context ens trobem. D'una banda, partim de la premissa que tota persona necessita arrelar-se al lloc on viu, i en aquest sentit la cultura hi té un paper primordial. El concepte d'arrelament remet a la idea que hom queda fixat (fa arrels) en un entorn social determinat. I és allí on es pot desenvolupar, créixer com a persona i esdevenir, en definitiva, un membre actiu de la societat.

És un fet necessari que l'individu sigui acollit per un col·lectiu. En la modernitat, aquest col·lectiu es construeix d'una manera preeminent a través de la representació nacional. La nació és un fet irrefutable però no absolut, és a dir, és un fet social que pateix transformacions i que els individus poden relativitzar amb la seva acció. Però allò que fa de la nació un marc de referència comú és que no es tracta només d'una suma d'individus, sinó que constitueix un fet institucionalitzat. És a dir, una estructura que s'imposa a l'individu al mateix temps que li ofereix el marc per actuar en societat. En aquest context, la cultura popular esdevé un element de socialització en la mesura que participa en aquest marc de relacions institucionalitzades pel col·lectiu per mitjà de les celebracions (festes majors) i altres rituals públics, així com -en el cas de l'Associació d'Espectadors- incorporant regularment espectacles i propostes d'altres indrets, experiències i temàtiques que van més enllà de la cultura pròpia.

Però què succeeix quan en el mateix context hi ha dos marcs nacionals (institucionals) en disputa, com és el cas de Catalunya, on les institucions espanyoles miren de normalitzar els referents propis de la nació-estat que pretén ser Espanya? El "projecte de reconstrucció nacional" català està afectat per una fragilitat insuperable a causa de la seva condició de cultura dominada i minoritzada per la cultura espanyola, muntada al seu torn sobre estructures d'estat. Una situació que porta a la inseguretat col·lectiva respecte dels propis referents de socialització de tota la població. La persecució i la minorització de la cultura catalana durant el temps del franquisme convertiren la cultura catalana en una cultura de militants.

Podem dir que els anys de democràcia han servit per anar canviant a poc a poc aquesta situació, però no han convertit la cultura catalana en una cultura sense tensions pel que fa als processos institucionals de definició i reconeixement com a cultura nacional i, per tant, com a marc normalitzat de socialització dels individus i d'acollida dels nouvinguts.

Si, a més, hi afegim els canvis produïts per la postmodernitat (on les noves formes de relació, menys institucionalitzades i més flexibles, s'entrellacen amb la implicació associativa), **el resultat final és un context en què les definicions clàssiques de la cultura nacional són difícils de legitimar pel que fa a la cultura catalana** -una cultura sense estat- més enllà dels sectors que hi estan implicats per tradició familiar o per militància. I això té repercussions importants en una societat com la nostra, en què un de cada quatre habitants té un origen immigrant.

(Font: "Diversitat i integració en l'associacionisme cultural català". CANEMAS, revista de pensament associatiu, núm. 10)

Clínica Veterinària
GOSBET

Pl Onze de Setembre
núm. 7 BIS - Ripollet
Tel. 93 580 71 67